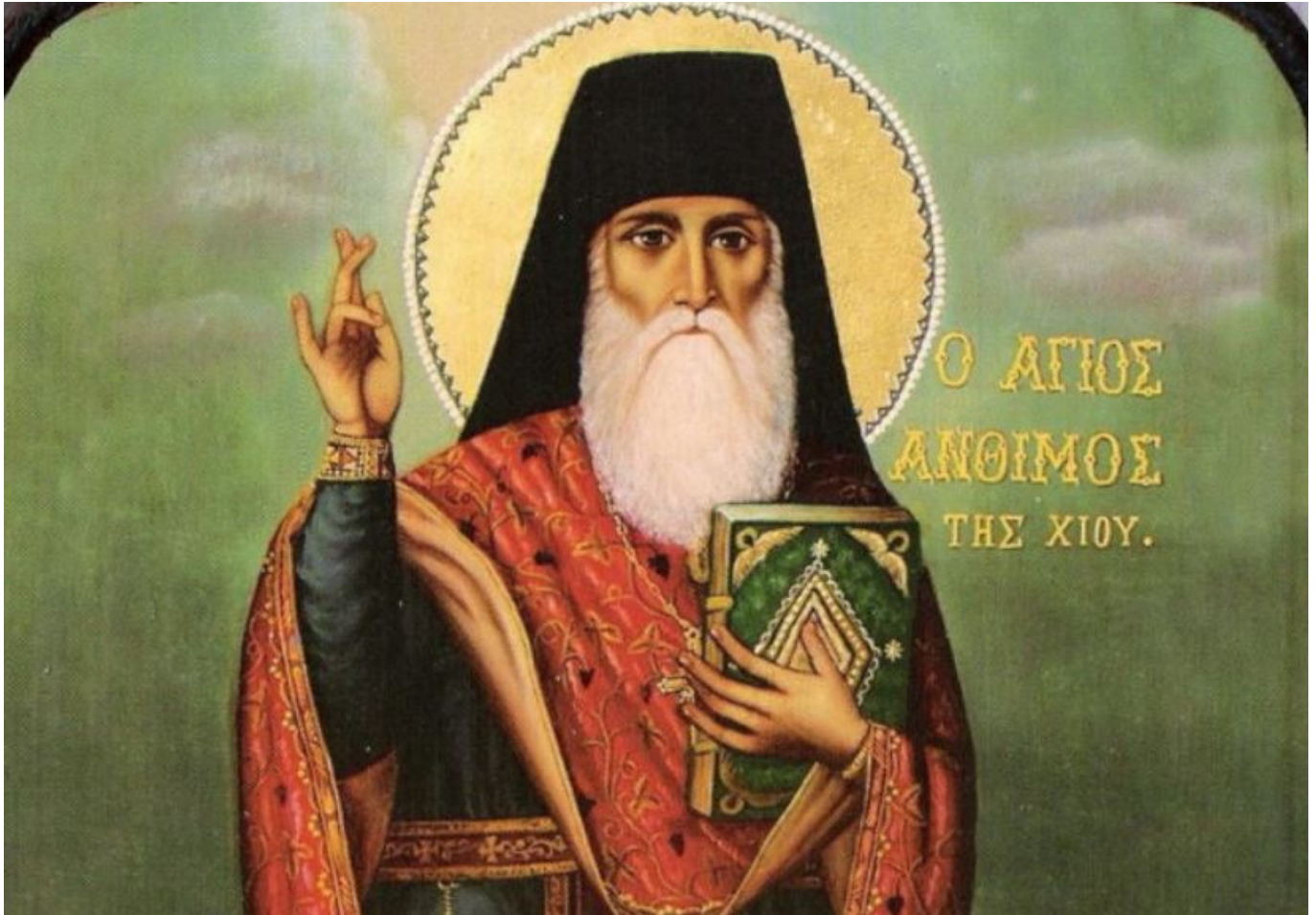

Ο Άγιος Άνθιμος της Χίου (1869 -1960) - Ένας πολύαθλος, φιλόανθρωπος και θαυματουργός άγιος ασκητής της Χίου

/ [Γνώμες](#)

- Γράφει ο Αριστείδης Γ. Θεοδωρόπουλος Εκπαιδευτικός

Η αγιότητα είναι ένα χά-ρισμα, το οποίο δεν έλειψε από καμιά εποχή και που εξακολουθεί να ανθίζει ακόμα και στη σημερινή εγωκεντρική και τεχνοκρατική εποχή μας, η οποία διακατέχεται από τον άκρατο ευδαιμονισμό και την υπέρμετρη φιληδονία. Έτσι στην πνευματικά αποβιταμινωμένη και κοινωνικά πα-γερή κοινωνία του 20ού αιώνα, έλαμψαν με την ακτινοβολούσα αγιαστική και θαυματουργική τους χάρη οσιακές μορφές, οι οποίες λαμπρύ-νουν το πνευματικό στερέωμα της Εκκλησίας προς δόξα του παναγίου ονόματος του Χριστού μας, του «θαυμαστού εν τοις αγίοις Αυτού».

Ανάμεσα στις πολυάριθμες μορφές μαρτύρων, νεομαρτύρων, οσίων και ιεραρχών,

που ανέδειξε η Πρόνοια του Θεού στο ευλογημένο και μυρο-βόλο νησί της Χίου, ξεχωρίζει ο πολύαθλος ασκητής και θαυματουργός άγιος Άνθιμος, ο ιδρυτής και κτίτωρ της Ιεράς Μονής της Παναγίας Βοηθείας της Χίου. Ο κατά κόσμον Αργύριος Βαγιάνος γεννήθηκε την 1η Ιουλίου 1869 στην περιοχή του Αγίου Λουκά των Λιβαδίων της Χίου. Παρόλο που ο νεαρός Αργύριος ήταν απλός και ολιγογράμματος, ήταν προο-ρισμένος από τον Θεό να αναδειχθεί σε σκεύος εκλογής της Θείας Χάριτος και να κα-ταστεί «παιδαγωγός εν Χριστώ».

Οι ευσεβείς γονείς του, ο Κωνσταντίνος και η Αγγελιώ, φρόντισαν να αναθρέψουν χριστιανικά τον Αργύριο, ο οποίος από τη βρεφική του ηλικία έβλεπε στον ύπνο του την Υπεραγία Θεοτόκο μέσα σε λάμψη θείου φωτός. Ο θεί-ος έρωτας τον οδήγησε να αρνηθεί τις πρόσκαιρες απολαύσεις και να αναζητήσει τα άφθαρτα και τα αιώνια. Γι' αυτό και ο ένθεος ζήλος τον οδήγησε να επισκεφθεί στις 23 Αυγούστου 1889 και σε ηλικία 20 ετών την Ιερά Σκήτη των Αγίων Πατέρων Νικήτα, Ιωάννου και Ιωσήφ στο Προβάτειο Όρος της Χίου, προκειμένου οι εκεί ασκούμενοι με την αγιογραφία μοναχοί να επιδιορθώσουν την εικόνα της Παναγίας Βοηθείας, την οποία είχε στην κατοχή του από τη μητέρα του. Εκεί με την καθοδή-γηση του εκ του χωρίου Ελάτα Χίου σεβασμίου Γέροντος Παχωμίου (1840 – + 14 Οκτωβρίου 1905), ο οποίος δίδαξε την ασκητική παράδοση και στον άγιο Νεκτάριο Πενταπόλεως (+ 9 Νοεμβρίου 1920), επιδόθηκε στην αδιάλειπτη προσευχή και την απόκτηση της αρετής της τα-πεινοφροσύνης. Το 1898 ο Γέροντας Παχώμιος τον έκειρε μικρόσχημο μοναχό, δίνοντάς του το όνομα Άνθιμος. Από εκείνη τη στιγμή επιδό-θηκε σε ακόμη σκληρότερους πνευματικούς αγώνες, ώστε κατόρθωσε να υπερβεί όλους στην αρετή και τη νήψη. Από την υπέρμετρη όμως άσκηση εξαντλήθηκε και αρρώστησε βα-ρύτατα με στομαχικούς πόνους. Τότε με την ευλογία του Γέροντός του εγκατέλειψε τη Σκήτη των Αγίων Πατέρων και μετέβη στο πα-τρικό του σπίτι στην περιοχή του Αγίου Λουκά των Λιβαδίων της Χίου. Εκεί έκτισε ένα μικρό απομονωμένο κελί και αντιμετωπίζοντας την ασθένειά του ως θεία ευλογία, συνέχισε την πνευματική του άθληση, ενώ ταυτόχρονα ασκούσε και την τέ-χνη του υποδηματοποιού για να ελεεί τους φτωχούς και τους αδυνάτους. Ως στήριγμα και παρηγοριά είχε μέσα στο κελί του τη θαυματουργή εικό-να της Παναγίας της Βοηθείας, ενώ χάρη στην απαστράπτουσα αρετή του δοκιμάστηκε σκληρά από τους πειρασμούς, οι οποίοι όμως δεν κατόρθωσαν να κάμψουν το αγωνιστικό του φρόνημα. Το κελί του είχε καταστεί ιατρείο ψυχών, αφού πολυάριθμοι πιστοί έβρισκαν την παρηγοριά και την ανακούφιση στα ποικίλα προβλήματα της ζωής. Γι' αυτό και άρχισε να προβάλλεται επίμονα το αίτημα να χειροτονηθεί ιερέας, για να μπορεί να τελεί και το μυστήριο της εξομολογήσεως.

Στην αρχή ο ενάρετος μοναχός Άνθιμος, ο οποίος στις 25 Ιουλίου 1909 είχε γίνει

μεγαλόσχημος μοναχός, προέβαλε αντιρρήσεις, αλλά κάτω από το επίμονο αίτημα του ευσεβούς χιακού λαού δέχθηκε αυτή την ύψιστη τιμή. Το αίτημα όμως απορρίφθηκε από τον τότε Μητροπολίτη Χίου Ιερώνυμο, επειδή ο προτεινόμενος μοναχός ήταν ολιγογράμματος και δεν γνώριζε τη γλώσσα της Εκκλησίας. Τότε η Πρόνοια του Θεού οδήγησε τον μοναχό Άνθιμο στο Αδραμύττιο της Μ. Ασίας, όπου αφού παρακολούθησε μαθήματα αναγνώσεως του Ευαγγελίου, χειροτονήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 1910 διάκονος από τον Μητροπολίτη Εφέσου Ιωα-κείμ και την επόμενη ημέρα, 8 Νοεμβρίου, πρεσβύτερος από τον εκ Μαραθοκάμπου Σάμου Επίσκοπο Μυρίνης Αλέξανδρο Δηλανά (μετέπειτα Μητροπολίτη Βεροίας και Ναούσης), από τον οποίο έλαβε και το αξίωμα του πνευματικού. Κατά την εις πρεσβύτερον χειροτονία του στον Ιερό Ναό Αγίας Άννης Κορδελιού Σμύρνης ση-μειώθηκαν θεοσημείες, θαυμαστά δηλαδή γεγονότα, τα οποία αποκάλυψαν περί-τρανα την ευαρέσκεια του Θεού και τη θεία συγκατάθεση. Σεισμός, αστραπές, βροντές, κατακλυσμιαία βροχή και κινήσεις καντηλιών ήταν οι «θεοσημείες ευδοκίας», που έζησαν οι πιστοί κατά τη διάρκεια της χειροτονίας του αγίου. Μετά από λίγες ημέρες και αφού ο άγιος θεράπευσε με τη χάρη του Θεού έναν δαιμονιζόμενο, εγκατέλειψε το Αδραμύττιο και μετέβη το 1911 στο Άγιο Όρος για να συλλέξει πολύτιμες πνευματικές εμπειρίες.

Το 1912 επέστρεψε στη Χίο και διορίσθηκε εφημέριος στο Λεπροκομείο, το οποίο αναδείχθηκε χάρη στον άγιο σε πνευματικό κέντρο ψυχικής και σωματικής υγείας για τους λεπρούς. Ο άγιος συνέτρωγε μαζί τους στην κοι-νή τράπεζα και τους επισκεπτόταν στα δωμάτιά τους, προσφέροντας την πατρική του αγά-πη και στοργή. Έχοντας μάλιστα εκδιώξει τον φόβο της μόλυνσεως, κοινωνούσε τους λεπρούς και στη συνέχεια κατέλυε το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Πνευματικό τέκνο και συνοδοιπόρος του αγίου για 43 ολόκληρα χρόνια υπήρξε ο εκ του χωρίου Σηρικάρι Χανίων άγιος Νικηφόρος ο Λεπρός (+ 4 Ιανουαρίου 1964).

Όμως ο διακαής πόθος και ο οραματισμός του ήταν η ανέγερση μιας Μονής για να στεγάσει τις πολυάριθμες μοναχές, οι οποίες είχαν έρθει το 1914 από τη Μ. Ασία και είχαν συναθροιστεί γύρω του. Η συνέργεια της χάριτος του Θεού φάνηκε, αφού κατάφερε μέσα σε δύο χρόνια (Φεβρουάριος 1928 – Μάρτιος 1930) και παρά τις δυσκολίες να ανεγείρει στον λόφο του Φραγκομαχαλά, στις παρυφές της πόλεως Χίου, το μοναστήρι της Παναγίας της Βοηθείας, στο οποίο αφιέρωσε τη θαυματουργή εικόνα του κελιού του, η οποία τοποθετήθηκε στο μέσο του περικαλλούς Ναού της Μονής στις 30 Μαρτίου 1930. Η Μονή, η οποία θεμελιώθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 1928, έφτασε να αριθμεί 88 μοναχές με πρώτη Ηγουμένη την Ευπραξία Γλύκα (+ 24 Οκτωβρίου 1956), σύντομα δε αναδείχθηκε σε θεραπευτήριο ψυχικών και σωματικών νοσημάτων. Ο Γέροντας Άνθιμος δεν υπήρξε μόνο αγιασμένος μοναχός, αλλά και φλογερός φιλόπατρις, αφού ενθάρρυνε τους

στρατευμένους, τους στήριζε οικονομικά από το πενιχρό ταμείο της Μονής και προσευχόταν αδιάλειπτα υπέρ των πολεμιστών στην Υπέρμαχο Στρατηγό του Έθνους, την Υπεραγία Θεοτόκο. Αφού ο άγιος Άνθιμος προίκισε το μοναστήρι με τις πολύτιμες διδαχές του και τα αναρίθμητα θαύματά του, άρχισαν να κάμπτονται οι σωματικές του δυνάμεις. Έτσι στις 15 Φεβρουαρίου 1960, που είναι και η ημέρα εορτασμού της μνήμης του, παρέδωσε το πνεύμα του στον Πανάγαθο Θεό. Η είδηση της κοιμή-σεώς του συνεκλόνησε τον ευσεβή χιακό λαό και πλήθος λαού έσπευσε να ασπασθεί την τιμία σορό του και να παραστεί στην Εξόδιο Ακολουθία του. Το 1960 η μακαριστή Γερόντισσα και Καθηγουμένη της Μονής Βρυαΐνη εποίησε προς τιμήν του αγίου Ασματική Ακολουθία, η οποία εξεδόθη το 1993 από την Ιερά Μονή Παναγίας Βοηθείας. Στις 3 Σεπτεμβρίου 1965 πραγμα-τοποιήθηκε η ανακομιδή των ιερών του λειψάνων, τα οποία φυλάσσονται μέχρι σήμερα εντός πολύτιμης λειψανοθήκης στο Καθολικό της Μονής. Στις 14 Αυγούστου 1992 συναριθμήθη επισήμως και με απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρ-χείου στη χορεία των αγίων της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας, ενώ στις 16 Αυγούστου 1993 εγκαινιάσθηκε ο πρώτος ιερός ναός επ' ονόματί του υπό του αοιδίμου Μητροπολίτου Χίου, Ψαρών και Οινουσσών κυρού Διονυσίου (+ 17 Ιουλίου 2011). Ο περικαλλής αυτός ναός ανεγέρθηκε με δαπάνη της Ιεράς Μονής της Παναγίας Βοηθείας στον χώρο του κατεδαφισθέντος πα-λαιού κελιού του αγίου στην περιοχή του Αγίου Λουκά των Λιβαδίων της Χίου.

Είθε ο ένθερμος αντιλήπτωρ των πτωχών, των λεπρών και των κατατρεγμένων άγιος Άνθιμος, ο θαυματουργός και πολύαθλος αυτός ασκητής της μυροβόλου και αγιοτόκου Χίου, ο οποίος κατά το έτος 2010 συμπλήρωσε πενήντα έτη από την οσιακή του κοίμηση, να μας διδάξει και να μας αφυπνίσει πνευματικά με τον ένθεο ζήλο, τη φιλόθεη βιοτή και τις πολύτιμες διδαχές του.

Βιβλιογραφία Ακολουθία του οσίου και θεοφόρου πατρός ημών Ανθίμου του Χίου, Έκδοσις Ιεράς Μονής Παναγίας Βοηθείας, Εν Χίω 1993. Ο Άγιος Άνθιμος ο εν Χίω, Ιερός Παρθενών Παναγία η Βοήθεια, Χίος 2010. Χαλκιά – Στεφάνου Πόπη, Οι Άγιοι της Χίου, Αθήναι 2008. Χαροκόπου Αντωνίου Ν., Ο Άγιος Άνθιμος της Χίου, Χίος 2003. Χαροκόπου Αντωνίου Ν., Η Μακαριστή Γερόντισσα Βρυαΐνη, Χίος 2007.

